

Партньорството като фундамент за успех в Евросистемата

Карина Караиванова
Подуправител на БНБ,
ръководител на
управление „Емисионно“

Приемственост, съчетана с ясна визия за съхраняване на извоювания авторитет на институцията – с тази вътрешна нагласа поех ръководството на управление “Емисионно” на Българската народна банка. Определящото в този момент е пълноправното членство на страната ни в еврозоната. Предвидимостта на финансовата среда зависи в огромна степен от характера на диалога между централната банка и банковата общност. Моето категорично убеждение е, че успехът на всяка мащабна регулаторна и оперативна трансформация се базира на два основни стълба: активно и интензивно оперативно партньорство (кооперативност) и висока ангажираност на всички нива, особено на висшия мениджмънт. **Финансовата система функционира най-ефективно тогава, когато институционалните механизми на БНБ срещнат пазарната отговорност и ангажират в пълна степен капацитета на търговските банки.**

Въвеждането на еврото – добрият пример и рецепта за успех: кооперативност, партньорство и ангажираност на най-високо ниво

Най-категоричното доказателство за силата на това взаимодействие е събитието, което преформатира икономическата реалност в България – успешното въвеждане на единната европейска валута. Зад гладкото протичане на този преход стоеше безпрецедентен по мащаб труд, детайлно планиране и сложна координация, в които БНБ и управление “Емисионно” в частност, и търговските банки действаха като единен организъм.

Операцията по първоначалното зареждане (front-loading) и последващото подзареждане (sub-front-loading) с евробанкноти и монети, паралелно с мащабния процес по изтегляне на националната валута от обращение, изискваше изграждането на изцяло нови емисионни и логистични схеми. Успоредно с физическата логистика на парите обаче, критично важно предизвикателство беше осигуряването на пълната оперативна готовност на системите за успешното имплементиране на операциите по паричната политика на Евросистемата. Внедряването на новата нормативна уредба и по-конкретно на Наредба № 45 на БНБ за провеждане на операциите на паричната политика, постави началото на изцяло нови стандарти за рефинансиране, управление на минималните задължителни резерви и обезпеченията. Не на последно място, широката общественост и бизнеса имаха своите основателни притеснения и очаквания от банките и БНБ, особено в първите дни на двойно обращение, което наложи да се

предприемат бързи, ясни и категорични комуникационни и оперативни действия.

Този сложен преход нямаше да бъде възможен без изключителната мобилизация и ангажираност на най-високо мениджърско ниво в банковия сектор. Целият процес, както и привеждането в съответствие с всички изисквания на Европейската централна банка (ЕЦБ), бяха реализирани без абсолютно никакви трусове за пазара. Успехът показва, че когато БНБ, Асоциацията на банките в България (АББ) и отделните търговски банки споделят обща цел, страната ни притежава капацитет да реализира сложни реформи на най-високо европейско ниво.

Поглед напред – съхранение и доразвиване на добрия пример, за да се посрещнат предизвикателствата на новата ни роля като член на еврозоната и предстоящите стратегически проекти на ЕЦБ

Успешният старт на еврото е солиден фундамент, но динамиката на глобалната и европейската финансова архитектура изисква съхраняването и постоянното доразвиване на този модел на сътрудничество. Като пълноправен член на еврозоната България вече се намира в нова ситуация и нова среда. Тази нова роля изисква от нас не просто да следваме установените правила, а да бъдем гъвкави, адаптивни и проактивни в тяхното оперативно прилагане на национално ниво.

Тази реалност изисква и постоянен, открит диалог с пазарните участници. Ефективността на емисионните процеси и гладкото провеждане на операциите по паричната политика в рамките на новата регулаторна рамка на Наредба № 45 зависят пряко от обратната връзка от търговските банки и тяхната готовност да управляват ресурсите си в новите пазарни условия.

Предстои ни също така и да се изправим пред следващата вълна от мащабни предизвикателства. На ниво ЕЦБ и Евросистема в момента се разработват и реализират няколко стратегически проекта с дългосрочно трансформиращо значение за финансовия сектор. Текущата работа по подготовката и бъдещото внедряване на цифровото евро (Digital Euro), както и инициативите, свързани с окончателното оформяне на Съюза на спестяванията и инвестициите (The Savings and Investments Union), са ясен пример за процеси, които ще изискват сериозна технологична, правна и оперативна подготовка от страна на целия сектор. Тези проекти не са абстрактно бъдеще – те се случват сега и ще променят начина, по който функционират плащанията и финансовото посредничество в Европа.

За да бъдат тези стратегически проекти успешни за българския пазар, ние ще имаме нужда от същата рецепта, която ни донесе успех при въвеждането на еврото – споделена отговорност, висока лидерска ангажираност и активна кооперативност между регулатора и търговските банки.

Готови за диалог и съвместна работа

Обективният преглед на реализираните до момента стъпки показва, че оперативният и експертен капацитет на българската банкова система е на изключително високо равнище. Преодоляването на комплексните предизвикателства около въвеждането на еврото и интеграцията към операциите на паричната политика доказва, че секторът притежава завидна устойчивост и адаптивност.

Като подуправител, ръководещ управление “Емисионно”, моят водещ принцип ще бъде “протегнатата ръка” за конструктивно сътрудничество и изграждането на предвидим и прозрачен диалог. Новата ни роля в Евросистемата и предстоящите стратегически проекти изискват да съхраним постигнатия синхрон и да го превърнем в устойчив стандарт за съвместната ни работа. Само чрез споделена ангажираност и активно партньорство можем да гарантираме, че българският банков сектор ще продължи да бъде котва на стабилност и основен двигател за икономическия просперитет на страната.

